

פרשת ואתחנן

ראה למדתי אתכם חוקים ומשפטים כאשר צוני ה' אלוקי לעשות כן בקרב הארץ (ד, ה)

ופי' הרמב"ן דאזיל על מצוות התלויות בארץ שכל חיובם הוא בקרב הארץ, ועוד פי' דעיקר המצוות הרי זה חיובם בא"י, ובחול"ל הוא רק מדין הציבי לך ציונים, דאף דודאי גם בחול"ל הוא דאורי"י אך עיקר המצוה הר"ז בארץ ישראל דוקא.

ונראה, דאין חילוק בשכר שמקבלים על המצוה, אלא דמצוה בא"י הר"ז מתקן יותר בעולמות העליונים מאשר מצוה בחול"ל, ונר' נמי דאין זה תלוי ב'קדושת' הארץ, דאף כשאין קדושה בא"י מ"מ אלים טפי מצוה בא"י מאשר בחול"ל.

וראיה לדבר שהרי הרמב"ן בפר' אחרי מות פי' הא דמתה רחל כשכאו לא"י משום דהרי יעקב נשא ב' נשים, וכ"ז שהיה בחול"ל אינו כ"כ איסור, אבל בהגיעם לא"י הוא איסור טפי ולכן מיד מתה, והרי בזמן יעקב אבינו ל"ה קדושת א"י, וע"כ דאין הקדושה גורמת אלא המקום גורם, ועכ"פ דין זה הוא עוד סיבה לגור בא"י שהרי ערך המצוות בה גדול טפי.

ויש לדון לפ"ז במי שנוסע במטוס והוא עדיין בחול"ל והגיע זמן ק"ש, אם יקרא מיד כדין זריזין הקדימין למצוות, או דימתין עד שיבא לא"י שזהו מהודר טפי לקיים בה המצוה, והוא נידון בפוסקים מה עדיף אם הידור מצוה, או דין זריזין מקדימין, (יעו"י יבמות ע"א). גם קשה דמדוע רצה מרע"ה להכנס לא"י משום דרצה לקיים מצוות התלויות בארץ דוקא, הא בכל המצוות איכא מעלה טפי בהיותו דר בא"י, שרום ערכם רב ביותר בא"י מאשר בחול"ל, כנתבאר

מקור: רבי אהרן לייב שטיינמן שליט"א